

Siham: “Er zijn zeven miljard mensen op de aarde, maar er is een tekort aan menselijkheid.”

Recht voor je neus zakt iemand in elkaar. Wat doe je? Helpen of afwachten? De 23-jarige Siham Atassi vindt dit een gekke vraag. Want jezelf afvragen of je iemand gaat helpen, is een gedachte die zij van nature overslaat. Een ander helpen doe je gewoon. Zo was het ook toen haar geliefde Syrië van de een op de andere dag in een decor van verschrikkingen veranderde. Amper twintig was ze, maar al dapper genoeg om zich bij het Rode Kruis aan te melden. “Ik wilde geen vragen stellen of een kant kiezen. Ik móest helpen.”

Homs, de stad in Syrië waar haar vader en moeder nog steeds wonen, lijkt in niets meer op de geboortegrond van Siham en haar oudere zus. “Weet je nog hoe je als kind op het strand een zandkasteel bouwde?” vraagt ze. “Hoe trots je was als je bouwwerk af was? Stel je dan eens voor dat, terwijl je je kasteel bewondert, een enorme vloedgolf alles in één klap wegvaagt. De schok nog niet te boven, helpen onbekende kinderen jou een nieuw kasteel te bouwen. Maar zo mooi en eigen als het eerst was... zo wordt het nooit meer. Maar hé, er staat tenminste weer wat. En dan, net als je aan je nieuwe kasteel gewend bent, komt er weer een golf. En nog één. En weer één. Zo is het leven in Homs vandaag. De plaats die ooit je thuis was, is door de constante verwoestingen een bevreemdende plek geworden.”

Grootste humanitaire crisis

Aan Siham's onbezorgde leven als civiele techiek-studente komt in maart 2011 abrupt een einde. De revolutie in Syrië is het startpunt van wat we nu kennen als de grootste humanitaire crisis van deze tijd. Geleid door een sterke ingeving ‘iets te moeten doen’ meldt de twintigjarige Siham zich bij het Rode Kruis in Homs. ‘Behandel anderen zoals jijzelf ook behandeld zou willen worden,’ hadden haar ouders haar meegegeven. Dus ging ze. “Als er hier iemand ter plekke neervalt, ga je toch ook niet nadenken of je diegene gaat helpen? Dat doe je gewoon. Nou, zo was het toen ook,” vertelt ze strijdlustig.

De beste versie van onszelf

Siham: “We zijn geen typisch Arabisch gezin. Laten we beginnen met mijn moeder, de beste moeder van de wereld en waarschijnlijk ook de meest emotionele. Samen met mijn vader vormt ze een hecht team. Ze zijn gigantisch trots en zuinig op mijn zus en mij. “Mijn dochters zijn ieder meer dan duizend mannen waard,” zegt mijn vader naar een oud Arabisch gezegde over ons. Hij heeft ons altijd gestimuleerd onze dromen na te jagen en de beste versie van onszelf te worden. Dat ons dat zover van hen heeft weggedreven, maakt hen trots maar tegelijk ook verdrietig. Mijn zus werkt tegenwoordig in New York, ik studeer in Nederland. Toch hebben ze besloten om in Homs te blijven. Ze sterven liever op de plek waar ze hun dochters hebben zien opgroeien, dan te moeten vluchten naar een onbekend land.”

“Houd je kop!”

Haar ogen dwalen verdrietig af als ze terugdenkt aan de periode dat ze in Homs voor de Rode Halve Maanvereniging werkte. Siham: “Elke ochtend was mijn moeder doodsbang dat ik ’s avonds niet terug zou keren van mijn dienst. Als hulpverlener liep je een enorm risico beschoten te worden. Maar ik ging altijd. Tenslotte had ik me voorgenomen Hakams werk af te maken. Hakam was mijn buurman en Rode Kruis-medewerker op de ambulance. Op zijn 25^e werd hij tijdens zijn werk met 31 kogels doorzeefd. Na zijn dood was ik vastbesloten de wereld te laten zien waar het Rode Kruis voor staat: mensen in nood helpen. Geen vragen stellen, niet oordelen, maar gewoon helpen. Dus ik ging. Vier jaar lang, elke dag weer. En ondanks dat ik de dood meerdere malen in de ogen heb gekeken, is er nooit een moment van twijfel geweest. Als ik iemand moest helpen

waarvan ik wist dat hij misschien heel erge dingen had gedaan, riep ik 'Houd je kop!' tegen dat stemmetje in m'n hoofd. En dan hielp ik. Dat is belangrijk, want als ik besluit iemand niet te helpen, breng ik mijn collega's in gevaar. En belangrijker nog: als ik degene ben die hulp nodig heeft, wil ik ook geholpen worden. Dan ben ik blij dat niemand zich afvraagt of ik die hulp wel verdien."

Held

Je wordt niet als held geboren. Maar we kunnen er allemaal wel één worden. Gewoon, door iemand in nood te helpen. En niet te vragen of te oordelen. Precies zoals Siham talloze keren deed. Zelf wordt ze overigens erg verlegen als je haar een held noemt. "Geloof me, ik heb zoveel meer moedige mensen ontmoet. Een vriend van me, Suhaib, werd tijdens zijn dienst bij het Rode Kruis in zijn been geschoten. Dat hij gehandicapt raakte was geen reden om te stoppen; hij ging gewoon weer aan de slag. Totdat hij valselijk werd aangeklaagd en ontvoerd. Wonder boven wonder kwam hij vrij. Wéér wilde hij verder met zijn taak. Maar zijn moeder vond het genoeg en smeekte hem te stoppen. Ze vluchtten. Maar als het aan hem had gelegen was hij daar nog steeds aan het werk."

Haar tranen zijn op

Siham heeft haar portie *'life changing moments'* wel gehad. Haar emoties diep weggestopt, vertelt ze over een gewonde man die midden op de weg lag en die ze, ondanks de sluipschutters die overal op de loer lagen, toch de ambulance in wist te krijgen. Of dat fragiele baby'tje dat zó klein was en al helemaal blauw. Ze was zo bang dat ze haar, alleen door haar vast te houden, fijn zou knijpen. Gelukkig overleefde ze het. Siham denkt terug aan die man die vlak voor hij sterft vraagt of zij voor zijn kinderen wil zorgen. Of aan die keer dat ze beschoten werden in de ambulance. "Kogels zijn roze als ze het asfalt raken," denkt ze verwonderd tijdens dit bange moment. En ze deelt haar afschuw over de mensen die de vermoorde Ahmed Al-Ra'ai schopten en versleepten. Zo respectloos met het lichaam van een klein jongetje omgaan... Daarvan word je toch furieus? Siham heeft te veel van dit soort verhalen. Het is logisch, maar tegelijk ook hartverscheurend, dat ze daarom onbewogen zegt dat 'haar tranen nu op zijn'. Huilen doet ze niet meer. Wel praten. En mensen tot nadenken aanzetten. "Ik vertel mensen dat ik, net als het Rode Kruis, ervan overtuigd ben dat een kleine daad van medemenselijkheid een leven kan veranderen. Daarom doe je het. En daarom heeft het zin."

Macaroni-cake

"Er leven zeven miljard mensen op de aarde, maar we hebben een tekort aan menselijkheid," zegt Siham somber. "Daarom wil ik iedereen die in vrijheid leeft op het hart drukken niets in het leven voor lief te nemen. En wees ruimhartig naar alle mensen die niet in vrijheid leven. Verplaats je in hun situatie. Geen enkele vluchteling verlaat zijn land voor z'n lol. Denk daar elke keer aan als je je menselijkheid kan laten zien." De wereld zou ervan opknappen als Siham het voor het zeggen had. "Geld afschaffen, bazen eruit. Iedereen met macht gaat het op een keer misbruiken. Dus als ik het voor het zeggen had, verplichtte ik iedereen van elkaar te houden. En dan zou ik elke dag de zon laten schijnen en aan een grote tafel bij mijn Nederlandse gastouders in Naarden mijn familie en vrienden uitnodigen voor een feestmaal. Of nee, beter nog; dan eten we de macaroni-cake met Syrische kaas die mijn oma altijd maakte!"

Siham is Syrië

Tijdens het Bevrijdingsfestival in Zwolle werden duizenden bezoekers getraakteerd op Sihams aanstekelijke passie voor het Rode Kruis. "Ik heb nog nooit voor zo'n grote groep gesproken," glimlacht ze nerveus als ze het podium oploopt. Maar natuurlijk weet ze met haar woorden het rumoerige publiek in één klap te verdoven. Logisch ook. Want als je naar Siham kijkt, zie je in eerste instantie een gewone vrolijke twintiger, die straalt als je haar complimenteert met haar leuke tas. Maar als ze haar verhaal deelt, weet ze iedereen muisstil te krijgen. En toch... Ooggetuige van zoveel ellende zijn, heeft Siham niet gebroken. Nee, sterker juist. En extra vastbesloten om de wereld te laten zien dat Syrië meer is dan de gruwelijkheden die de media ons voorschotelen. Syrië is ook Siham, die onbevooroordeeld helpt. Siham, die ondanks alles het weer aandurft opnieuw te gaan dromen. Siham, die ooit president van het Internationale Rode Kruis hoopt te worden. En moeder. Siham, die de wereld laat zien hoe mooi mensen kunnen blijven te midden van de grootste onmenselijkheid. Siham, die zichzelf niet als held ziet, maar liever haar vijftig omgekomen collega's eert. Siham is Syrië. Dat weten we nu. En vergeten we nooit.

Met de actie *'Hero of Humanity'* helpt Siham het Nederlandse Rode Kruis om jongeren bij de organisatie te betrekken. Meer info op www.humanityworks.nl.